

A black and white historical photograph showing a group of soldiers marching across a field. The soldiers are wearing helmets and carrying gear. In the background, there is a dense forest of tall trees. The ground appears to be uneven and possibly covered in snow or light-colored soil.

SOTAHISTORIAALLISET RETKET ILOMANTSIIN JA KITEELLE

1. päivä

Saapuminen Pajarinhoviin, majoittuminen, ruokailu noutopöydästä, talon esittely ja rentoutumista kylpylässä.

2. päivä

Buffet-aamiainen

Lähtö klo 8.00. Siirtyminen Ilomantsiin.

Talvisodan Ilomantsin eteläisen rintaman ja kesän 1944 eteläisimmän rintaman taistelut. Reitillä nähdään mm, Öykkösenvaaran, Möhkön, Oinassalmen ja Taivallammen taistelualueet. Kirkonkylän kierrokselle sijoittuvat mm. kenraalimajuri Raappanan komentopaikka 1944, sankarihautausmaa ja kirkot sekä talvisodan pommituskohteet.

Ruokailu klo 11.30 Hotelli Pogostanhovissa Ilomantsissa.

Hattuvaaran suunnalla ovat talvisodan pohjoisen rintaman taistelupaikat, kuten Kallioniemi ja kesän 1944 taisteluiden keskimäinen rintamaosa Ilajanjoenseudulla. Hattuvaaran kylän kautta ajetaan Manner-EU:n Itäpisteelle, 68 km idemmäksi Pietarin keskustaa. Koko siirtymäreitti kulkee pitkin 1944 taisteluiden pohjoisinta rintamaa. Itäpisteen alueella sijaitivat Lauri Törnin kenttävartiopaikat lokakuussa 1944.

Retken oppaana toimii sotakamreeri Rauno Suhonen, joka on vetänyt useita satoja opastuskierroksia Pohjois-Karjalan sotahistoriaan kuuluvissa kohteissa. Siirtymien aikana opas esittelee tapahtumien taustoja sekä joukkojen keskittämisreittejä. Esille nousevat myös satojen vuosien takaiset vainot ja Suomen sodan 1908 tapahtumat, jotka ovat tapahtuneet reitin varrella. Matkan aikana nähdään suuri määrä muistomerkkejä sekä merkittäviä, aiheeseen liittyviä rakennuksia. Ajoreitin varrella ja sen lähialueelle on tuhoutunut reilusti yli kymmenen Suomen ja Neuvostoliiton ilmavoimien lentokonetta, joiden taustoihin perehdytään myös.

Paluu klo 16 Pajarinhoviin, jossa ruokailu noutopöydästä. Kylpylässä rentoutumista ja karaoke-ilta.

3. päivä

LINNAN TUNTEMATTOMAN SOTILAAN JA MANNERHEIMIN JALANJÄLJILLÄ

Sotahistoriallinen retki Kiteelle

Buffet-aamiainen ja lähtö klo 8.00.

Tutustutaan kesän 1941 Kiteen kolmeen taistelualueeseen lähellä itärajaa. Reitillä nähdään Kaurilan rautatieasema, jossa marsalkka Mannerheim ja saksalaiskenraali Engelbrecht ottivat vastaan ohimarssin kesällä 1941. Samalle alueelle Neuvostoliitosta palautettiin keväällä 1940 n.1500 siviilisotavankia, joista pääosa oli Hyrsylän mutkassa puna-armeijan hyökkäyksen alle joulukuussa 1939 jäänyttä väestöä.

Kahvitauko Cafe Eljassa Niiralassa, lähellä kansainvälistä raja-asemaa.

Saarivaarassa liikutaan Tuntematon sotilas-elokuvan ensimmäisen taistelun tykistön asemassa. Elokuvan ensimmäisen kaatuneen, kapteeni Kaarnan, haavoittumispaikka sijaitsee muutaman kilometrin päässä ajoreitistä Venäjän puolella.

Saarivaara-Hoilola-Mannervaara-alue on pala Suomen puolelle jäänyttä, Tuupovaaraan liitettyä entistä Korpiselän kuntaa, josta valtaosa jäi Neuvostoliitolle. "Tynkä-Korpiselän" alueella Hoilolassa sijaitsevat kirkot, jotka rakennettiin jatkosodan jälkeen korvaamaan rajan taakse Moskovan rauhassa 1940 jääneitä kirkkoja.

Matkan aikana liikutaan Tolvajärven taisteluihin matkanneiden sotilasosastojen marssireiteillä. Paluumatkalla käydään Tohmajärven Kirkkoniemessä, jossa sijaitsee Mannerheimin ja Engelbrechtin majoituspaikka sekä Neuvostoliiton sotavankien joukkohauta.

Retken oppaana toimii sotakamreeri Rauno Suhonen, joka on vetänyt useita satoja opastuskierroksia Pohjois-Karjalan sotahistoriaan kuuluvissa kohteissa.

Siirtymien aikana opas esittelee tapahtumien taustoja sekä joukkojen keskittämisreittejä. Esille nousevat myös satojen vuosien takaiset vainot ja Suomen sodan 1908 tapahtumat, jotka ovat tapahtuneet reitin varrella. Matkan aikana nähdään suuri määrä muistomerkkejä sekä merkittäviä aiheeseen liittyviä rakennuksia. Ajoreitin varrelle ja sen lähialueelle on tuhoutunut reilusti yli kymmenen Suomen ja Neuvostoliiton ilmavoimien lentokonetta, joiden taustoihin perehdytään myös.

Paluu takaisin Pajarinhoiviin klo 14, jossa ruokailu noutopöydästä. Kylpylässä rentoutumista ja karaokeilta.

4. päivä

Buffet-aamiainen ja kotimatalle lähtö.

Hinta 390 euroa/hlö

Hinta sisältää majoituksen 2 hh (lisämaksu 1 hh 70 e), aamiaiset, noutopöytäruokailut, kylpylän käytön, retkiohjelman ja opastuksen.

Retket tehdään ryhmän omalla bussilla.

Minimiosallistujamäärä 25 henkeä.